

92.9.91

פתח פיו אך שומר על שתיקה

שבתי טבת מגיב על דבריו של בנימין גבלי במעריב: גבלי אינו מתייחס לטענות העולות נגדו מתוך התייעוד שבספרי. במקום זה הוא מעלה מסך עשן, בצורת האשמות אישיות נגדי. בכך הוא מסיח את דעת הקורא מהעיקר

זו העלה לאחרונה שמואל תמיר המנוח, בתכנית "זה הזמן" בטלוויזיה, אחרי הופעת ספרי "רצה ארלוזורוב".

כדי לשים קץ לטענת הכזב של תמיר פנה עורך "הארץ", גרשום שוקן ז"ל, בפברואר 1982, אל נשיא מועצת העיתונות, עו"ד ר' יהושע רוטנשטיין רייך ז"ל. רוטנשטיין קבע במפורש: "בשום מקום לא נאמר בפסק הדין כי שבתי טבת סילף אינפורמציה או שהוא השתמש בדרכים נפסדות. בכיטויים אלה התייחס בית המשפט לתובע ויועציו". הוא גם הוסיף ש"אין כל אפשרות להגיד כי שבתי טבת ננזף על-ידי בית המשפט העליון או שהוא נהג בחוסר יושר בכתיבת המאמרים הנ"ל".

חרף הדברים המדויקים שאמרתי לו, נתפס שלח לכזבי "העולם הזה" לפיהם "ממש ערב המלחמה" נעשיתי לכתב "משמר" בארצות הברית וש"חודשים לאחר מכן, לאחר הכרות העצמאות, ניסה לחזור ארצה, אבל האונייה שבה נסע נעצרה". בכך חיוק שלח את האשמת גבלי שנעדרתי כביכול מן הארץ בשנת תש"ה.

הסכרתי לשלח שעם היפתח לשכת ההתייעבות בניו-יורק, במארס 1948, נמנתי עם הקבוצה הראשונה - 21 איש - שהתייעבה בפניה. אולם ב-1948 לא פעלו קווי האוויר ורק שתי אוניות של "אמריקן אקספרס ליינס" הובילו אז נוסעים ומטען לחיפה. משה יובל ז"ל, אז נציג הסוכנות היהודית בניו-יורק, הכריז במסיבת עיתונאים שאנו מגוייסים לצבא היהודי העומד לקום - הכרזה שעלתה לנו במעצרונו.

הפלגנו ב-1 במאי 1948 - ויום זה נכתב בפנקס השרות שלי כיום החיול שלי לצה"ל - ובי"ב בו, יום הכרות המדינה, הגענו לנמל ביירות. מיד הוכרזנו כחיילי אויב והושמנו במחנה שבויים בבעל בק. אחרי 40 יום עלה בידי ממשלת ארה"ב לשחררנו ולהחזירנו לאלים איילנד, למעצר נוסף שממנו יצאנו רק כשהפלגנו שוב לחיפה. הפעם הביאתנו "מאריין קארפ" הישר לחיפה באוגוסט 1948, ובאותו חודש התגייסתי לגדוד השלישי של הפלמ"ח. אחרי כחודשיים הוצבתי, לבקשת מרדכי בנטוב ז"ל, שר העבודה והבינוי, כדובר המשרד והאגף לכוח אדם שנכלל בו. בתחילת 1949 חזרתי לשרות צבאי ככתב עורך ב"במחנה".

מעולם לא הצגתי עצמי כחייל קרבי, אולם מילאתי את שרותי הצבאי, במלחמת תש"ח ובמלחמות שלאחריה בהתאם לפקודות שקיבלתי וכך ידעתי גם סכנות. אולם יכולני להבטיח לגבלי נאמנה, כי אפילו היתי חייל קרבי כרפול או היסטוריון שלא החזיק מימיו ברובה - ובין אלה מצויים גם טובי ההיסטוריונים הצבאיים בעולם, כמו ברברה טוכמן - התייעוד והמסקנות שבספרי היו נשארים בעינם.

בתגובתו הראשונה על "עונת הגז" ("גבלי מדבר, לא מבין את השנאה של שבתי טבת", מעריב שבת 18.9.92), אין גבלי מתייחס כלל לטענות

העולות נגדו מתוך התייעוד שבספרי. במקום זה הוא מעלה מסך עשן, בצורת האשמות אישיות נגדי, כאילו בכך יש כדי לטהר אותו. כך מסיח גבלי את דעת הקורא מהעיקר: חלקו המכריע בהעמדת טוביאנסקי למשפט שדה ולהוצאתו להורג ב"עסק הביש" שבעקבותיו מצאו שלושה מחייליו את מותם ושבעה אחרים נכלאו ובכידוי ראיות שהוגשו לוועדת הקירה. על אף שפתח את פיו שומר איפוא גבלי על שתיקה.

גבלי שותק גם לגבי תעודות שהוא עצמו מחברן. הוא איננו מתייחס כלל למכתב שלו לראש הש"י איסר בארי מ-25 ביוני 1948, שבעקבותיו נעצר מאיר טוביאנסקי בת"א והוצא להורג ע"י כות יורים בבית ג'יז. כמו כן אין הוא מתייחס לתייעוד המציג אותו כתובע, כחוקר וכאב בית דין השדה שגור על טוביאנסקי מוות, ולעובדה שהוא מילא גם את תפקיד התליין. שהרי הוא הורה במגור ראש, למפקד הפלוגה לתת את הפקודה "לבוגד, כדור אחד, אש" גבלי עובר בשתיקה גם על העובדה שהוא מילא במשפט תפקיד נוסף, מזכיר בית הדין, וכתב כמו ידו את הדו"ח השקרי בשם "חקירת מאיר טוביאנסקי מירושלים" המובא אף הוא בשלמותו כ"עונת הגז".

גם לגבי פרשת ה"עסק ביש" נוהג גבלי בהתעלמות ובהסחת דעת, ואזכיר כאן רק פרטים אחדים. הוא אינו מגיב על מכתביו לדליה כרמל, מזכירתו ב-1954 ובתחילת 1955. מכתבים אלה מוכיחים שהוא ניסה להדיח אותה לשקר ושידלה לבל תחזור על הודאתה שהיא זייפה את המכתב שגבלי הגיש לוועדת אולשן-דורי שחקרה "מי נתן את ההוראה" לביצוע ה"עסק ביש". והלא אפילו גבלי לא יוכל לטעון כי מכתבים אלה הם פריה של שנאת המחבר.

גבלי הופך את מסקנות ועדת כהן על פיהן. הוא גילה למעריב: "אני שילמתי מחיר של אובדן הקריירה הנפלאה שהיתה לי בצבא, כי חיפיתי על אנשים שפישלו". אבל האמת היא שוועדת כהן אמרה את ההיפך הגמור. היא קבעה לא רק שגבלי "ידע וזכר יותר מאשר היה מוכן להעיד לפנינו" אלא גם שהוא "ראה לנכון לנער חוצנו, בערות לפנינו, ממעשה פקודיו שנעשה ללא ספק מתוך תיאום אתו, אם לא לפי הוראותיו המפורשות".

בנסותו להסיח את הדעת מהעיקר, ממקד גבלי את תשומת הלב בי. אין בדעתי להשיב לכל האשמות-הסרק שעפר שלח מצא לנכון להזכיר בכתבתו. אעמוד איפוא על שתיים בלבד. הראשונה היא שגונתי, כביכול, ע"י בית משפט. טענה כוזבת